

Beschrijving werkwijze EZK en TenneT over hoe gemeenten en waterschappen betrokken worden versie 1 mei 2023

1. Inleiding

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en landelijk netbeheerder TenneT bereiden de ruimtelijke procedure van een 380 kV-netuitbreiding naar Noord-Holland Noord en twee bijbehorende hoogspanningsstations voor. De rijkscoördinatieregeling¹ is van toepassing op de ruimtelijke procedure, de Rijksoverheid is verantwoordelijk voor de ruimtelijke inpassing. Dit houdt in dat de Minister voor Klimaat en Energie in samenspraak met de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening het definitieve projectbesluit nemen.

EZK en TenneT verwachten het Voornemen en Voorstel voor Participatie begin juni 2023 te publiceren. Dit is de formele start van de rijkscoördinatieregeling. Voorafgaand aan de start van de ruimtelijke procedure en gedurende het proces betrekken wij gemeenten en waterschappen ambtelijk en bestuurlijk. Medeoverheden kunnen formeel participeren gedurende het proces door middel van het indienen van reactie, zienswijze of beroep op de stukken² die EZK zal publiceren in de Staatscourant. Medeoverheden worden intensief betrokken voordat deze stukken worden gepubliceerd door deze eerst ambtelijke- en vervolgens bestuurlijk -voor te bespreken. Indien daar behoefte voor is, kunnen meerdere overleggen worden georganiseerd. Op die manier worden inzichten en reacties op voorhand verwerkt.

In het Voornemen en Voorstel voor Participatie zullen EZK en TenneT o.a. beschrijven hoe medeoverheden (en inwoners, bedrijven en maatschappelijke partijen) worden betrokken tijdens de ruimtelijke procedure. In dit document beschrijven EZK en TenneT op welke momenten en op welke manieren gemeenten en waterschappen betrokken worden bij dit proces. Dit document is in samenspraak met ambtenaren van gemeenten, waterschappen en de provincie Noord-Holland gemaakt. Deze werkwijze willen wij in ieder geval hanteren tot de publicatie van het concept-NRD en geeft een doorkijk naar de periode daarna. In Q3 2023 zullen er ambtelijke en bestuurlijke overleggen plaats vinden over het concept-NRD. Tijdens de ambtelijke overleggen wordt de werkwijze hoe gemeenten en waterschappen betrokken worden herijkt en geüpdatet.

Gezien het aantal gemeenten dat wordt doorkruist en de grootte van de ingreep in de leefomgeving, is de provincie Noord-Holland (PNH) intensief betrokken bij dit project. De provincie is vertegenwoordigd in de projectgroep van EZK en TenneT. Dit is vastgelegd in een convenant dat EZK, TenneT en PNH op 6 februari jl. ondertekend hebben. Gedeputeerde Edward Stigter heeft bij het ondertekenen van het convenant daarover het volgende gezegd: "Wij streven ernaar om tot een zo goed mogelijke ruimtelijke procedure van de 380 kV-netuitbreiding en de bijbehorende hoogspanningsstations te komen. Participatie betekent dat je de wijsheid en kennis uit het gebied meeneemt in de planontwikkeling. Als provincie gaan we erop letten dat dat gebeurt." EZK en TenneT onderschrijven dit. Door de betrokkenheid van de provincie op deze manier vorm te geven, willen EZK en TenneT in de dagelijkse voortgang de regionale belangen zo goed mogelijk borgen en de wijsheid en kennis van de provincie over de regio benutten.

Het programma VAWOZ heeft een directe relatie met de 380-kV netuitbreiding. In de communicatie richting gemeenten en waterschappen zal de samenhang tussen programma VAWOZ en de 380-kV netuitbreiding Noord-Holland Noord meegenomen worden.

¹ Rijkscoördinatieregeling als bedoeld in artikel 3.35, van de Wet ruimtelijke ordening, of na inwerkingtreding van de Omgevingswet de projectprocedure in de zin van afdeling 5.2 van die wet. Gelezen in combinatie met Artikel 20a van de Elektriciteitswet 1998, zijn voor netuitbreidingen met een spanning van 220kV of hoger, de Minister voor Klimaat en Energie in overeenstemming met de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO), het bevoegd gezag.

² O.a. Voornemen en Voorstel voor Participatie, het (concept)NRD, de voorkeursbeslissing en het uiteindelijke projectbesluit.

2. Bestuurlijk overleg

Gedurende de ruimtelijke procedure, zal het ministerie van EZK meerdere **bestuurlijke overleggen** organiseren **om medeoverheden te informeren of om advies te vragen** aan bestuurders van gemeenten, waterschappen en de provincie over de stukken die worden gepubliceerd gedurende de ruimtelijke procedure. **Voorafgaand** aan het bestuurlijk overleg **worden deze stukken ambtelijk besproken**, zie volgend hoofdstuk. Ambtelijke input op de stukken wordt door EZK en TenneT verwerkt tot een concept versie van de stukken. Tijdens het bestuurlijk overleg wordt de inhoud van de stukken, de reacties van ambtenaren en hoe deze verwerkt zijn besproken. Het bestuurlijk overleg vindt tenminste plaats vóór de publicatie van:

Tabel 1: Planning van rijkscoördinatieprocedure voor 380kV netuitbreiding naar NHN

BO vóór publicatie van	Globale planning	Doel BO	Inbreng bestuurders gemeenten, waterschappen en provincie
1. Het Voornemen en Voorstel voor Participatie	10 mei 2023 BO. Juni 2023 publicatie	EZK en TenneT informeren bestuurders over de aanstaande start van het project en de geplande publicatie van het Voornemen en Voorstel voor Participatie. Bestuurders worden geïnformeerd over de werkwijze van EZK, TenneT en provincie over hoe gemeenten en waterschappen betrokken worden	1. Geïnformeerd worden.
Publicatie Voornemen en Voorstel voor Participatie door Minister van Klimaat en Energie			Na publicatie kunt u een reactie indienen
2. De concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor het plan-MER (plan-Milieueffectrapport)	Q2 2024	EZK en TenneT informeren bestuurders over de geplande publicatie van de concept NRD. In deze fase wordt u nadrukkelijk gevraagd input te geven, die meegenomen kan worden in de procedure.	1. Geïnformeerd worden over kansrijke alternatieven. 2. Aandragen van (eventuele) tracé-alternatieven en gebiedsspecifieke aandachtspunten .
Publicatie van concept NRD door Minister van Klimaat en Energie			Na publicatie kunt u een reactie indienen
3. De Notitie Reikwijdte en Detailniveau (<i>optioneel BO</i>)	Q3 2024	EZK en TenneT informeren bestuurders over de geplande publicatie van de NRD.	1. Geïnformeerd worden over kansrijke alternatieven en hoe aangedragen alternatieven en aandachtspunten zijn verwerkt.
Publicatie van NRD door Minister van Klimaat en Energie			
4. Het plan-MER en de Integrale Effect Analyse (IEA)	Q3 2025	EZK en TenneT informeren bestuurders over de geplande publicatie van het Plan-MER en de IEA. Bestuurders wordt gevraagd een eerste versie van een (regio) advies met EZK en TenneT te delen en deze verder te vormen na dit BO en het definitieve advies tijdens het volgende BO te delen	1. Geïnformeerd worden over eerste trechtering. 2. (Eventuele) tracé-alternatieven en gebiedsspecifieke aandachtspunten aandragen & (regio) advies vormen .
5. De voorkeursbeslissing	Q4 2025	EZK en TenneT informeren bestuurders over de geplande publicatie van de voorkeursbeslissing en hoe uw input uit het (gezamenlijk regio-) advies is verwerkt. Bestuurders wordt gevraagd een definitief (regio) advies aan EZK en TenneT te geven.	1. Geïnformeerd worden over de aanstaande voorkeursbeslissing. 2. Definitief (regio) advies aandragen .

Publicatie van plan-MER, IEA en voorkeursbeslissing door Minister van Klimaat en Energie			Na publicatie kunt u een formele zienswijze indienen
6. Het project-MER	Q2 2028	EZK en TenneT informer en bestuurders over de uitkomsten van het project-MER.	Geïnformeerd worden.
7. Het ontwerp-projectbesluit	Q4 2028	EZK en TenneT informer en bestuurders over de geplande publicatie van het ontwerp-projectbesluit.	Geïnformeerd worden over het aanstaande ontwerp-projectbesluit.
Publicatie van ontwerp-projectbesluit en project-MER door Minister van Klimaat en Energie			Na publicatie kunt u een formele zienswijze indienen
8. Het definitieve projectbesluit	Q2 2029	EZK en TenneT informer en bestuurders over de geplande publicatie van het definitieve projectbesluit. De ruimtelijke procedure wordt daarmee afgesloten.	1. Geïnformeerd worden over het aanstaande projectbesluit.
Publicatie van definitieve projectbesluit door Minister van Klimaat en Energie			Na publicatie kunt u een beroep indienen bij de Raad van Staten

Een vertegenwoordiger van de Minister voor Klimaat en Energie (MT-lid RCR op Land van de directie Realisatie Energietransitie van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat) is voorzitter van het bestuurlijk overleg. EZK nodigt de volgende deelnemers uit voor het eerste bestuurlijk overleg:

- Lead Licensing van TenneT
- Gedeputeerde van de provincie Noord-Holland
- Wethouder van 28 gemeenten
- Dagelijks bestuurder van 2 waterschappen

Een overzicht van de 28 gemeenten en 2 waterschappen die zich in het zoekgebied bevinden is te vinden in de bijlage. De gemeenten, waterschappen en de provincie hebben een adviserende rol. Doordat gedurende de ruimtelijke procedure het zoekgebied van de 380kV-netuitbreiding en hoogspanningsstations steeds verder wordt getrechterd, zal het aantal direct betrokken gemeenten na de voorkeursbeslissing afnemen. Bij de start van de procedure kiezen we er bewust voor om alle gemeenten die zeker en mogelijk te maken krijgen met een hoogspanningsverbinding te betrekken. EZK, TenneT en PNH informeren enkele gemeenten liever te veel/onnodig dan dat later blijkt dat wij een gemeente te weinig hebben geïnformeerd of betrokken.

De provincie heeft aangegeven een actieve rol te kunnen spelen in de vertegenwoordiging van de regio en de belangen die spelen indien er overeenstemming is dat de provincie een dergelijke rol op zich neemt. Ten behoeve van de Voorkeursbeslissing vragen EZK en TenneT aan de provincie Noord-Holland, gemeenten en waterschappen toe te werken naar een (bij voorkeur gezamenlijk) advies over het tracé van de netuitbreiding en de inpassing van de twee hoogspanningsstations. Een gezamenlijk (regio)advies kan gecoördineerd worden door één of meer overheidsorganen. Het is daarnaast mogelijk dat gemeenten individueel advies uitbrengen aan de Minister voor Klimaat en Energie.

In een bestuurlijk overleg kunnen ook andere documenten of onderwerpen aan de orde komen. Dit document "Beschrijving werkwijze EZK, TenneT en provincie over hoe gemeenten en waterschappen betrokken worden" is daar een voorbeeld van.

3. Ambtelijke afstemming

Ambtelijke kennissessies

Om ervoor te zorgen dat de stukken die EZK gedurende de ruimtelijke procedure publiceert goed afgestemd zijn met gemeenten en waterschappen, worden ambtelijke werksessies (ambtelijke overleggen) georganiseerd. In eerste instantie zullen deze sessies plenair worden georganiseerd omdat er vooral veel informatie gedeeld zal worden. Dit is met name van toepassing met betrekking tot het Voornemen en Voorstel voor Participatie, aangezien dat het moment is waarop wij kenbaar maken dat we gaan starten met een ruimtelijk proces, dat er een knelpunt in het hoogspanningsnet is en er verder nog veel openligt. Gedurende het ruimtelijk proces willen EZK, TenneT en PNH graag met u invulling geven aan de locatie waar de 380 kV-netuitbreiding (tracékeuze) en hoogspanningsstations zullen komen. EZK, TenneT en PNH doen graag een beroep op de (lokale) kennis die u van het gebied heeft. Het karakter van de werksessies zal dan interactiever van aard zijn.

Het doel van deze ambtelijke overleggen is om:

- Gemeenten en waterschappen zo goed mogelijke mee te nemen (te informeren) tijdens het doorlopen van de procedure.
- Gemeenten en waterschappen de mogelijkheid te bieden om inhoudelijk te reageren op de inhoud van de te publiceren stukken.
- Overige wensen, behoeften en aandachtspunten van gemeenten en waterschappen te delen met EZK, TenneT en PNH.
- De agenda van het bestuurlijk overleg dat op korte termijn na de ambtelijke overleggen volgt, voor te bereiden en door te spreken.

Verdiepende werksessies

EZK, TenneT en PNH verwachten dat er tijdens de verkenningfase, die in het najaar van 2023 start en loopt tot 2025, behoefte zal ontstaan naar een verdere dialoog. Hiervoor willen EZK, TenneT en PNH *verdiepende werksessies* organiseren. EZK, TenneT en PNH voorzien dat bij de verdiepende werksessies een onderscheid is te maken tussen gemeenten waarbinnen wordt gezocht naar een locatie voor de hoogspanningsstations en gemeenten die vallen binnen het zoekgebied van de hoogspanningsverbinding.

Onderstaande gemeenten vallen binnen de zoekgebieden voor de hoogspanningsstations. Alle gemeenten die zijn opgenomen in de bijlage vallen binnen het zoekgebied van de verbinding.

- Betrokken gemeenten bij verdiepende werksessies over het zuidelijke hoogspanningsstation: Amsterdam, Landsmeer, Oostzaan en Zaanstad en Beverwijk.
- Betrokken gemeente bij verdiepende werksessies over het noordelijke hoogspanningsstation: Hollands-Kroon, Opmeer en Medemblik.

Informatiebijeenkomsten

Ambtelijk zal er afstemming plaatsvinden ter voorbereiding op de informatiebijeenkomsten. De informatiebijeenkomsten worden georganiseerd na publicatie van stukken gedurende de ruimtelijke procedure. Ambtelijk zal er afgestemd worden met de communicatieadviseurs van gemeenten en waterschappen. Doel van de afstemming is om ervoor te zorgen dat er zo veel mogelijk bezoekers naar de informatiebijeenkomsten komen.

4. Het informeren van de gemeenteraad

De gemeenteraden worden in beginsel geïnformeerd door de colleges van B&W. EZK, TenneT en PNH kunnen indien zij colleges van B&W per brief informeren een afschrift daarvan sturen naar de griffie van de gemeenteraden.

Hoewel gemeenteraden geen directe betrokkenheid hebben bij de besluitvorming van de 380 kV-netuitbreiding, kan het wel zo zijn dat de netuitbreiding invloed heeft op onderwerpen waar de gemeenteraad een vaststellingsbevoegdheid voor heeft, zoals bijvoorbeeld woningbouw.

De raden kunnen geïnformeerd worden via:

- Regioraden
- Gemeenteraad / raadscommissie

Indien er een behoefte is om geïnformeerd te worden, is het belangrijk dat TenneT, EZK en/of PNH op de hoogte worden gesteld (ambtelijk of bestuurlijk) over een behoefte die speelt bij de raad en op welke termijn stukken aangeleverd dienen te worden voor tijdige agendering. Waar mogelijk kunnen TenneT, EZK of PNH de raden informeren over respectievelijk: technische en ruimtelijke randvoorwaarden, de procedure en de samenwerking met de provincie.

5. Bijlage: lijst gemeenten en waterschappen in het zoekgebied

Gemeente Alkmaar	Postbus 53, 1800 BC Alkmaar
Gemeente Amsterdam	Postbus 202, 1000 AE Amsterdam
Gemeente Bergen	Postbus 175, 1860 AD Bergen NH
Gemeente Beverwijk	Postbus 450, 1940 AL Beverwijk
Gemeente Castricum	Postbus 1301, 1900 BH Castricum
Gemeente Den Helder	Postbus 36, 1780 AA Den Helder
Gemeente Diemen	Postbus 191, 1110 AD Diemen
Gemeente Dijk en Waard	Postbus 390, 1700 AJ Heerhugowaard
Gemeente Drechterland	Postbus 20, 1610 AA Bovenkarspel
Gemeente Edam-Volendam	Postbus 180, 1130 AD Volendam
Gemeente Enkhuizen	Postbus 20, 1610 AA Bovenkarspel
Gemeente Heemskerk	Postbus 1, 1960 AA Heemskerk
Gemeente Heiloo	Postbus 1, 1850 AA Heiloo
Gemeente Hollands Kroon	Postbus 8, 1760 AA Anna Paulowna
Gemeente Hoorn	Postbus 603, 1620 AR Hoorn NH
Gemeente Koggenland	Postbus 21, 1633 ZG Avenhorn
Gemeente Landsmeer	Postbus 1, 1120 AA Landsmeer
Gemeente Medemblik	Postbus 45, 1687 ZG Wognum
Gemeente Oostzaan	Postbus 20, 1530 AA Wormer
Gemeente Opmeer	Postbus 199, 1715 ZK Spanbroek
Gemeente Purmerend	Postbus 15, 1440 AA Purmerend
Gemeente Schagen	Postbus 8, 1740 AA Schagen
Gemeente Stede Broec	Postbus 20, 1610 AA Bovenkarspel
Gemeente Uitgeest	Postbus 7, 1910 AA Uitgeest
Gemeente Velsen	Postbus 465, 1970 AL IJmuiden
Gemeente Waterland	Postbus 1000, 1140 BA Monnickendam
Gemeente Wormerland	Postbus 20, 1530 AA Wormer
Gemeente Zaanstad	Postbus 2000, 1500 GA Zaandam
Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht	Postbus 94370, 1090 GJ Amsterdam
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	Postbus 250, 1703 AG Heerhugowaard